

СУ "ДИМИТЪР РОХОВ" гр. СЛИВЕН

град Сливен, ул. "Бургаско шосе" № 2, 044/66-77-98, sport_sliven@abv.bg

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР:.....

Лъчезар Дойчев

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ ПРИ СПОРТНО УЧИЛИЩЕ „ДИМИТЪР РОХОВ“

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение между всички групи, съставляващи училищната общност.

ОБХВАТ НА КОДЕКСА

Етичните правила в този кодекс са приложими за работещите в Спортно училище „Димитър Рохов“, съобразно изискванията на чл.175 от ЗПУО и се отнасят до отношенията между:

- Учители и ученици;
- Учители, ученици и непедагогически персонал;
- Работещите в училището и родителите;
- Членовете на педагогическия колектив
- Ръководството и персонала – педагогически и непедагогически
- Училищната общност и други представители на обществеността

Кодексът е изработен на база следната нормативна основа:

Конвенцията на ООН за правата на детето; 1.
Европейската харта за правата на човека; 2.
Конституция на Република България; 3.
Закон за защита правата на детето; 4.
Конвенция за защита правата на човека; 5.
Закон за предучилищното и училищно образование; 6.
Етичен кодекс за работа с децата; 7.

ЦЕЛИ НА КОДЕКСА

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите в Спортно училище „Димитър Рохов“ трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
3. Да очертае моралните отговорности на работещите в Спортно училище „Димитър Рохов“ във всички нива на комуникация в общността.
4. Да формира организационна култура, която да поощрява изграждането на нагласи за конструктивизъм и доброжелателност при решаване на конфликтни ситуации.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Членовете на Училищната общност (УО) – ученици, педагогически специалисти, родители, непедagogически персонал, взаимодействат като партньори в съответствие със своите права и отговорности.

(2) Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, имат право на закрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушава принципа на равнопоставеността.

Чл. 2. Всеки член на УО действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 3. Взаимоотношенията между членовете на УО се градят на основата на доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

Чл. 4. Всички членове на общността се отнасят с уважение един към друг и работят за постигането на една обща цел – училището да бъде привлекателна територия за обучение, възпитание и социализация на учениците; място, където те да развиват своите интелектуални и физически способности.

Чл. 5. Всички членове на общността работят за нейното развитие, за изграждане на позитивен организационен климат и условия за сътрудничество и ефективна комуникация.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство посредством методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.7. Всяко дете има право на подкрепа за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.8. Всяко дете и всяко семейство имат право да бъдат подпомогнати, за да развият пълния си потенциал.

Чл. 9. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 10. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 11. Децата с изяви дарби или със специфични образователни потребности се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 12. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества. Те изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

- Детството е изключително важен период от живота на човека.
- Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
- На всяко дете е гарантирано правото на:
  - свобода на изразяване на мнение;
  - свобода на мисълта, съвестта и религията;
  - формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛИТЕ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 13. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.14. Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира интелектуалното, социалното, емоционалното и физическото развитие на детето, съобразно неговите потребности и възможности.

Чл.15. Да осигуряват необходимата информация и поощряват развиването на умения у учениците да проучват и подбират допълнителна информация от различни надеждни и научни източници.

Чл.16. Да насърчават напредъка и добрите учебни и спортни резултати на учениците.

Чл.17. Да провеждат безпристрастно и обективно оценяване, като задават ясни и еднакви критерии за всички.

Чл.18. Да изграждат доверителна връзка с учениците, като същевременно поддържат необходимия авторитет и действат решително и адекватно при необходимост.

Чл. 19. Да разбират и уважават уникалността на всяко дете.

Чл. 20. Да имат предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 21. Да подкрепят правото на детето на свободно и аргументирано изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 22. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 23. Да се осигуряват на децата със специални образователни потребности равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 24. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 25. Да не дискриминират по никакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 26. Много добре да познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 27. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и да се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 28. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 29. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите за закрила на детето.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 30. Наша важна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 31. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 32. Уважаване ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 33. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 34. Зачитане правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 35. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 36. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 37. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл.38. Да се разработят и следват правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 39. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, съгласно механизма за работа и сътрудничество между институциите по случаи на деца, въввлечени в родителски конфликти.

Раздел IV

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 40. Да изпълняват съвестно своите професионални задължения, да проявяват висок професионализъм в работата си и да поддържат непрекъснато квалификацията си на необходимото ниво.

(1) Да придобиват компетентности за разбиране и прилагане принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорно гражданско участие; формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;

(2) Да се стремят към максимални резултати в учебно възпитателната работа за придобиване на компетентности от учениците, необходими за пълноценната им реализация като личности.

Чл. 41. Да работят за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 42. Да работят за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между институциите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 43. Да оказват съдействие за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 44. Да работят за популяризиране правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 45. Да работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел V

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 46. В служебните и неформалните взаимоотношения в училище, учителите и непедагогическия персонал се ръководят от принципите на лоялност и коректност, взаимно

уважение, сътрудничество и йерархична подчиненост и не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

Чл. 47. Служителите избягват междуличностни конфликти, а в случай, че такива възникнат, ги решават чрез диалог и/или със съдействието на ръководството на училището.

Чл. 48. Обменят информация и ресурси, които имат отношение към обучението, възпитанието, благополучието и закрилата правата на учениците.

Чл. 49. Работят за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет. Въздържат се от действия, които биха уронили престижа на професията и проявяват нетърпимост към подобни действия.

Раздел VI

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С РЪКОВОДСТВОТО

Чл. 50. Всички служители в училище следва да се отнасят с уважение към заповедите и разпоредбите на ръководството.

(1) Служителите не правят коментари пред учениците, които биха уронили авторитета на ръководството.

(2) При необходимост от обсъждане и уточняване на детайли от решенията, служителите следва да коментират пряко със съответния ръководител.

(3) Служителят зачита правото на работодателя да взема окончателно решение.

(4) Служителите носят отговорност за изпълнението на заповедите и последствията от това;

(5) Служителите не злепоставят умишлено колеги пред ръководството.

Чл. 51. (1) Директорът, в качеството си на ръководител зачита достойнството и правата на всички в училищната общност и е отговорен за заповедите, които издава, за изпълнението им и последствията от тях.

(2) Директорът е пример за професионално и ефективно изпълнение на служебните задължения.

(3) Директорът проявява отговорност и безпристрастност в изискванията към всички в училищната общност, както и при решаване на конфликти между тях; насърчава ги в професионалното им развитие и дейност или предприема при нужда корективни мерки.

Раздел VII

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ДРУГИ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА СТРУКТУРИ - ОБЩИНА, РУО, МОН И ДРУГИ

Чл. 52. Учителите спазват благоприличие и делови вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват при участието си в междуинституционални събития.

Чл. 53. Учителите не участват в прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището.

Чл. 54. Служителите не следва да изразяват пред други институции лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училищната администрация.

Чл.55. Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел VIII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 56. Учителите спазват стриктно своите задължения, определени в длъжностната характеристика, Правилника за дейността на училището и Етичния кодекс на работещите с деца, като носят отговорност за своите действия и бездействия.

Чл.57. Педагогическите специалисти притежават и развиват непрекъснато необходимите компетентности и поддържат високо ниво на квалификацията си.

Чл. 58. Учителят дава личен пример с поведението и външния си вид, който следва да утвърждават авторитета на институцията и да не уронват престижа на училището.

Чл.59. Учителите не употребяват алкохол или други упойващи вещества, които могат да повлияят на изпълнение на служебните им задължения.

Чл.60. Учителите спазват нормативните изисквания за достъп до информация като съблюдават правилата за защита на класифицираната информация. Извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или са придобили, изпълнявайки служебните си ангажименти.

Чл.61. Учителите и служителите не вписват неверни данни в документи, издавани или изисквани от МОН или други институции и организации.

Чл.62. Планират и преподават добре структурирани уроци като използват ефективното учебния час, без да споделят информация, която не е свързана с преподавания материал и има личен характер.

Чл.63. Учителите нямат право да искат и приемат подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или други лица, които могат да бъдат тълкувани като лично облагодетелстване и злоупотреба със служебното положение, да компрометират изискването за безпристрасност и равнопоставеност на всички ученици или да окажат влияние върху изпълнението на служебните им задължения.

Чл.64. Учителите не трябва да позволяват да бъдат поставяни в положение на зависимост от когото и да било, както и да допускат влияние в работата си от друго лице.

Чл.65. Опазват училищното имущество и не допускат разхищението и използването му за лични цели. Информират своевременно директора при загуба или повреда на повереното им имущество.

Чл.66. Бившите служители не трябва да използват или да разкриват поверителна информация, получена по време на службата им, освен ако са законно упълномощени за това.

Чл.67. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел IX

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.68. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителите имат личен интерес и той им влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните им задължения.

Чл.69. При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят следва своевременно да уведоми своя ръководител.

(1) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси.

(2) Когато служителят има съмнение, че дадена дейност е несъвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това с Директора.

(3) Учителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци на ученици, на които преподава в училище.

(4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят, може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел X

ПОВЕДЕНИЕ И МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.70. Като страна в училищната общност, учениците партнират с всички нейни групи; отнасят се към всички членове с уважение, зачитат достойнството на другите и не прилагат физическо и психическо насилие;

(1) Като представители на учебното заведение, с поведението си, учениците пазят авторитета на училището и училищната общност и допринасят за развитие на добрите традиции;

(2) Задължение на всички ученици е да знаят своите права и да изпълняват своите задължения, регламентирани в чл.172 от Закона за предучилищно и училищно образование и Правилника за дейността на Спортно училище „Димитър Рохов“.

(3) Учениците не проявяват и не толерират дискриминация въз основа на възраст, етническа принадлежност, раса, националност, малцинствена принадлежност, култура, език, религия, пол, сексуална ориентация, външен вид, здраве, социално положение и други.

(4) Учениците следват етичните норми на поведение в училище и спортните зали, на обществени места, спортни състезания и други училищни и извънучилищни инициативи.

Чл.71. Учениците имат моралните ангажименти да:

- (1) Пазят авторитета и доброто име на Спортно училище „Димитър Рохов“
- (2) Да бъдат активни участници в учебно-възпитателния процес; да се отнасят отговорно към задълженията си, произтичащи от ролята им на ученици; да развиват своите умения и способности и да проявяват инициативност в организацията на училищния живот.
- (3) Да следват правилата за поведение в училищната общност, регламентирани в Правилника на училището и в този Кодекс; да посещават редовно учебни занятия; да спазват дисциплината в час и да поставят мобилните си телефони на определените за целта места; да се отнасят с уважение към съучениците си, преподавателите и непедагогическия персонал; да не извършват агресивни действия, да не оказват физически, психически, вербален, кибер или друг вид тормоз.
- (4) Да опазват училищното имущество и да се грижат за неговото добро състояние.
В случай на умишлено увреждане, възстановяват нанесената щета.
- (5) Да спазват етичните правила и норми при работата си в интернет пространството, да не публикуват и да не разпространяват материали (снимки, клипове, текстове и др.), които да злепоставят съучениците им, учителите, ръководството или уронват престижа на училището.
- (6) Да не решава конфликтите в училище с агресия, а чрез сътрудничество и при необходимост чрез посредничество на учител, педагогически съветник, образователен медиатор или директор.
- (7) Да допринася чрез поведението си за спокойствието и сигурността в училището, за изграждането и поддържането на добронамерена и приятелска среда.
- (8) Да опазва околната среда, като поддържа добра хигиена в класната стая, коридорите и двора на училището

Чл.72. Право на ученика е:

- (1) Да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му.
- (2) Да участва в ученически общности и групи по интереси.
- (3) Да бъде подкрепян в стремежа му към лично развитие и успех
- (4) Да дава мнения и предложения за училищните дейности;

Раздел XI

РОДИТЕЛИ

Чл.73. Родителите са партньори на всички общности в учебното заведение и с действията и дейностите подпомагат дейността на училището и съдействат за утвърждаване на авторитета му.

- (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществява чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, съвместни инициативи, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо. Комуникацията между родителите и училището може да се осъществява

чрез телефонен разговор, електронна поща, група за комуникация в общоприето приложение, както и чрез електронния дневник на паралелката.

Чл.74. Родителите имат следните права, свързани с етиката в отношенията с работещите в училище, регламентирани в чл.209 от ЗПУО:

(1) Периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес и спорта, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;

(2) Да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;

(3) Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;

(4) Най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;

(5) Да избират и да бъдат избирани в Обществения съвет и Училищното настоятелство;

(6) Да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището и центъра за подкрепа за личностно развитие.

(7) Да участват в дейности, инициирани от тях или училището

Чл.75. Родителите имат следните задължения, свързани с етичните правила в училището, регламентирани в чл.210 от ЗПУО:

(1) Да проявяват постоянни грижи за доброто образование и възпитание на своето дете; да следят за своевременното изпълнение на поставените му задачи и за редовното посещаване на учебните занятия.

(2) Да следят и насърчават неговите успехи;

(3) Да съдействат за самостоятелното критично мислене на детето;

(4) Да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика и предоставят необходимите за целта документи;

(5) Редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спорта и спазването на училищните правила;

(6) Да познават правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;

(7) Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

(8) Да участват в родителските срещи;

(9) Да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

(10) Родителите да възпитават детето чрез личния си пример в дух на отговорност, уважение и толерантност. Семейството да дава пример за добри отношения и културно постигане на консенсус при възникнала конфликтна ситуация.

(11) Да следят за поведението на децата си и при спазване на неговите права, да предприемат адекватни действия при необходимост от коригиране, с цел опазване на неговото физическо, психическо и духовно здраве.

(12) Родителите да изграждат ценностна система у децата си и да ги насърчават да я следват в поведението си в училище и обществото.

Чл.76. Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5, да осигурят необходимите условия за обучение, учебници и учебни помагала.

Раздел XII

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.77. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

Чл.78. Функциите, устройството и дейността на Комисията по етика се определят с Правилник, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложиени в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Всеки новопостъпил учител или служител се запознава с Етичния кодекс и подписва Декларация за съгласие.

Настоящият Етичен кодекс е приет на педагогически съвет, протокол № 13/31.08.2023 г. и влиза в сила от датата на утвърждаването му от Директора на училището.

Етичният кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.